

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het OCMW van
Herentals
Nederrij 133A,
2200 Herentals

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 2

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: Herentals/RMID-UJV/ PD

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 25, 26 en 27 januari 2021.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	Geen controle uitgevoerd	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	Geen controle uitgevoerd	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2020	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	Geen controle uitgevoerd	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	Geen controle uitgevoerd	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	2019	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	Geen controle uitgevoerd	Bijlage 8: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie over de nodige voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 11/12/2020.

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar. Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

Bij de controle van een steekproef van dossiers voor de in punt 2 hierboven genoemde materies, waarvan de details zijn te vinden in de roosters met de titel "Controletabel per begunstigde" in de bijlage, is vastgesteld dat de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken niet altijd correct zijn toegepast.

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn dan ook een herinnering aan de juiste toepassing die daarin moet worden geïmplementeerd.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

Opmerkingen die al tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt hadden betrekking op de juridische juistheid van de inhoud van de GPMI's. Dit werd aangepast.

De dossier die aan bod kwamen tijdens deze controle waren goed samengesteld. Uit de dossiers blijkt een goede opvolging. De sociale verslagen zijn uitgebreid en concreet. De nodige bewijsstukken zijn aanwezig en de resultaten van de huisbezoeken zijn steeds terug te vinden in de sociale verslagen. De controle laat zien dat het OCMW op een correcte manier omging met de omstandigheden ten gevolge van de covid-19 pandemie en zo de begeleiding bleef waarborgen.

Op volgende punten zijn er echter belangrijke verbeterpunten:

De **procedure** wordt niet correct nageleefd. Het **ontvangstbewijs** moet afgeleverd worden op de dag dat betrokkene zich op het OCMW komt aanmelden om informatie te vragen en een aanvraag te doen. Het OCMW registreert de aanvraag nu pas op het moment dat er al bewijsstukken zijn bezorgd en het onderzoek al lopende is. Door dit te doen, wordt de procedure systematisch niet nageleefd en wordt op deze manier de termijn van 30 dagen omzeild. Door het niet meteen registreren van de aanvraag worden ook situaties veroorzaakt waarbij betrokkene na het eerste contact niet meteen terug contact opneemt. Doordat de aanvraag niet werd geregistreerd, beschikt het OCMW niet over de contactgegevens van deze persoon en wordt hier verder niks meer mee gedaan.

Indien betrokkene na het aanvragen van het leefloon niet binnen de 30 dagen de nodige informatie voor het sociaal onderzoek levert, dient het OCMW een **weigeringsbeslissing** te nemen. Dit kan omwille van een gebrek aan medewerking aan het sociaal onderzoek of wegens het ontbreken van de nodige informatie. In de kennisgeving dient aan betrokkene duidelijk gemaakt te worden welke stukken nog ontbreken voor het overgaan tot een toekenning en dat, indien betrokkene deze informatie nog bezorgt, het dossier herbekeken kan worden. Een beslissing (meerdere keren) uitstellen naar een volgend comité dat buiten de termijn van 30 dagen valt is geen geldige beslissing.

Het niet volgen van de correcte procedures voorzien in de wet is een schending van de rechten van de cliënt. Daarom dient de correcte procedure zo snel als mogelijk toegepast te worden.

Daarnaast merkte de inspectie op dat er bij een aanvraag regelmatig documenten worden opgevraagd aan betrokkene die niet van belang zijn voor het nakijken van de zes toekenningsvoorwaarden van het RMI en het leefloon niet beïnvloeden. Dit zorgt voor een overbelasting en ontmoediging van betrokkene. Bij een aanvraag leefloon dient het OCMW

via de KSZ de nodige informatie te verzamelen. De door de POD MI ontwikkelde en ter beschikking gestelde KSZ-stromen vormen een authentieke bron voor een reeks gegevens die moeten worden gecontroleerd bij het onderzoek naar de voorwaarden voor de toekenning van het RMI. Bijgevolg moet niet alle informatie die door uw diensten kan (moet) worden gecontroleerd via deze stromen, worden opgevraagd bij de aanvrager. Dit principe is vervat in de wet “only once” die zo de administratieve verplichtingen van de burger wil verlichten. Dus enkel indien er cruciale informatie en/of documenten ontbreken in het kader van de RMI voorwaarden, kan dit voor de toekenning opgevraagd worden aan betrokkene zelf. Het is echter de missie van het OCMW om drempelverlagend te werken. Het opvragen van documenten die niet bijdragen tot het onderzoeken van de toekenningsvoorwaarden kan cliënten afschrikken, en dit zeker in de huidige omstandigheden ten gevolge van de covid-19 pandemie. Indien uit het sociaal onderzoek blijkt dat betrokkene voldoet aan de voorwaarden en het RMI bijgevolg wordt toegekend, kan in de verdere begeleiding uiteraard wel stilgestaan worden bij andere zaken dan de toekenningsvoorwaarden, die het traject van betrokkene beïnvloeden.

Daarnaast dient het OCMW een duidelijk onderscheid te maken tussen de **onderhoudsplicht** en **onderhoudsgeld**.

Het OCMW kan artikel 4 van de wet van 26/05/2002 laten toepassen, namelijk de gebruiker verzoeken om zelf onderhoudsgeld te eisen aan zijn onderhoudsplichtigen. Het bedrag van dit onderhoudsgeld zal in der minne bepaald worden, volgens de mogelijkheden van de onderhoudsplichtigen of, bij gebreke van een minnelijke schikking die pas voor alle partijen, zal eventueel bepaald worden door een vrederechter.

Uw centrum moet gebruik maken van de verplichting tot terugvordering van de onderhoudsplichtigen vermeld in artikel 26 van de wet van 26/05/2002 met naleving van de regels zoals beschreven in de artikelen 42 tot 54 van het KB van 11/07/2002 houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie, behalve wanneer het van mening is dat het, na onderzoek, ervan moet afzien om billijkheidsredenen, overeenkomstig art. 28 van de wet van 26/05/2002.

Zie hiervoor de correcte procedure onder punt 6.2. van de algemene omzendbrief betreffende het RMI.

Een laatste aandachtspunt betreft de **sociale balans** en het **GPMI**. De sociale balans dient een diepgaandere analyse van de situatie van de cliënt te bevatten. De sociale balans is het resultaat van een reflectie die gebeurt na de analyse van het RMI, samen met de gebruiker, om een GPMI op te stellen dat overeenkomt met zijn/haar noden. Het is bijgevolg niet aangeraden om in het GPMI zelf nogmaals een beschrijving te geven van de situatie van de cliënt, en dit in de hij/zij vorm, gezien dit een contract is tussen het OCMW en de betrokkene. Het GPMI zelf bevat de doelstellingen en engagementen die voortkomen uit de analyse in de sociale balans.

Uniek Jaarverslag

Algemeen

Dankzij de correcte aangifte in het Uniek Jaarverslag is er geen terugvordering van de personeelskosten.

Subsidie Participatie en Sociale Activering (PSA)

Het was positief vast te stellen dat het OCMW een ruim cliënteel tracht te bereiken en dit met uiteenlopende activiteiten.

Er kon echter geen geldig intern reglement voorgelegd worden tijdens de controle. Het OCMW beschikte enkel over een goedgekeurd reglement voor het jaar 2017. De toelage wordt eenmalig niet teruggevorderd. Bij een volgende controle zal het ontbreken van een goedgekeurd reglement of het ontbreken van individuele beslissingen per dossier leiden tot terugvordering van de toelage.

Sociaal Fonds Gas en Elektriciteit (SFGE)

Het OCMW gaf enkel de loonkost van een maatschappelijk werker aan als preventieve maatregel. Deze MW stond in voor het geven van diverse vormingen. Van de gegeven vormingen werd volgens een schatting van het OCMW 56% van de tijd besteed aan energie. Bijgevolg werd 56% van de personeelskost van de maatschappelijk werker die deze vormingen voorziet, aangegeven.

Bij deze praktijk wil de inspectie twee kanttekeningen meegeven

1/ De opleidingen die via artikel 6 onder het luik preventie kunnen ten laste genomen worden gaan ruimer dan louter energie, ook opleidingen en vormingen rond budget komen in aanmerking.

2/ Indien u 56% van de loonkost van een maatschappelijk werker ingeeft onder het luik preventie omdat 56% van de opleidingen die hij/zij geeft gerelateerd zijn aan energie, impliceert dit dat het geven van opleidingen de enige taak is van de maatschappelijk werker binnen uw OCMW.

De Inspectie adviseert om ook andere kosten dan de loonkosten van maatschappelijk werkers ten laste te nemen van artikel 6. De bedoeling van dit gedeelte van de toelage is een tussenkomst verlenen in onbetaalde energiefacturen ten einde de schuldenlast van de begunstigde (gedeeltelijk) te verminderen, eventueel gecombineerd met preventieve maatregelen.

Geïndividualiseerd Project voor Maatschappelijke Integratie (GPMI)

Er werd vastgesteld dat het OCMW een correcte toelage ontving.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

Het OCMW zet de goede begeleiding van de cliënten verder. Het opvolgen van de correcte procedure werd reeds tijdens een voorgaande controle aangehaald. Het OCMW dient hier dus prioritair werk van te maken.

5.2 Debriefing

De resultaten van de controles werden overlopen in aanwezigheid van het diensthoofd en de verantwoordelijke maatschappelijk werkster voor het RMI/ Dit verliep in een constructieve sfeer waarbij het OCMW zich kon vinden in de gemaakte opmerkingen.

Er was ook ruimte voor het stellen van vragen. Zo stelde het OCMW vragen over het correct verrekenen van inkomsten, het gebruik van het elektronisch sociaal verslag en het GPMI.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de eventueel te weinig ontvangen toelagen en de te veel ontvangen toelagen.

Te weinig ontvangen toelagen

De inspecteur stelde geen tekorten vast tijdens de controle.

Te veel ontvangen toelagen

De inspecteur stelde geen te veel ontvangen subsidies vast tijdens de controle.

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 dagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Michèle BROUET

BIJLAGE 3
CONTROLE VAN DE DOSSIERS MET RECHT OP MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE (WET VAN 02/04/2002), OVEREENKOMSTIG ART 57 VAN HET KB VAN 11/07/2002 – JAAR 2020

De controle had betrekking op de volgende elementen:

- de analyse van de procedure die toegepast dient te worden in het kader van de wet van 26/05/2002;
- en de controle op de toepassing van de wetgeving op basis van een selectie van individuele dossiers.

1. ALGEMENE ANALYSE VAN DE PROCEDURE

Dit is de procedure die toegepast dient te worden in het kader van de wet:

- Inschrijving van de aanvragen in een register;
- Afleveren van een ontvangstbewijs;
- Opstellen van een aanvraagformulier;
- Aanwezigheid van bewijsstukken;
- Sociaal onderzoek van een maatschappelijk werker om na te gaan wat de situatie van de aanvrager is op het ogenblik van de indiening van de aanvraag;
- Beslissing van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn binnen de 30 dagen volgend op de aanvraag + kennisgeving aan de betrokkene binnen de 8 dagen.
- Opmaak GPMI binnen de 3 maand na de eerste toekenningsbeslissing

De inspecteur stelt vast:

- dat de procedure op een verkeerde manier werd toegepast met betrekking tot de volgende elementen:
  - de beslissingen;
- en dat de procedure niet toegepast werd met betrekking tot de volgende elementen:
  - inschrijving van de aanvragen in een register;
  - afleveren van een ontvangstbewijs;

2. CONTROLE VAN INDIVIDUELE DOSSIERS OP BASIS VAN EEN STEEKPROEF

20 individuele dossiers werden gecontroleerd.

U vindt een gedetailleerde beschrijving van deze controle per begunstigde in controletabel 3.

3. CONCLUSIE

In bepaalde dossiers die vermeld worden in controletabel 3 heeft uw centrum de procedure met betrekking tot de het recht op maatschappelijke integratie niet nageleefd en/of de wetgeving niet op een correcte manier nageleefd; de aanbevelingen ter zake werden geformuleerd in deel I van dit verslag.

De lijst met dossiers waarvoor aanpassingen/correcties door uw diensten moeten worden uitgevoerd, is opgenomen in het controlerooster nr. 3. Als dit niet het geval is, dan zou er teruggevorderd kunnen worden.

Let op: gezien de termijnen voor het indienen van een protest, worden wijzigingen in de formulieren door onze diensten binnen een maand na de datum van verzending van het rapport doorgevoerd. Indien uw Centrum de mogelijkheid krijgt om te formulieren opnieuw te encoderen, moet dit dus niet gebeuren binnen de eerste maand na ontvangst van het verslag.

BIJLAGE 6

CONTROLE VAN DE SUBSIDIES TOEGEKEND VIA HET UNIEK VERSLAG – JAAR 2019

Deze controle gaat na of de aangifte van het Uniek Jaarverslag correct verliep, en dit zowel voor de financiële als inhoudelijke aspecten.

De materies die aan bod komen zijn:

- Subsidie Participatie en Sociale Activering (PSA)
- Sociaal Fonds Gas en Elektriciteit (SFGE)
- Geïndividualiseerd Project voor Maatschappelijke Integratie (GPMI)

1. kruising van de personeelskosten

Voorafgaand aan de inspectie werd een kruising van de NISS uitgevoerd die werden aangegeven in de personeelskosten met betrekking tot de wet van 26/05/2002, de subsidie voor de sociale participatie en activering, het sociaal fonds voor gas en elektriciteit en de GPMI-subsidie.

Vanuit deze kruising kan worden geleid dat er geen dubbele financiering is in de verschillende subsidie kanalen hierboven vernoemd.

Dit toont de kwalitatieve werk geleverd door uw OCMW om de personeelskosten in te dienen in het Uniek jaarverslag.

2. Overzicht van de gevraagde en verstrekte middelen

	Gevraagde personeelskosten	Gevraagde andere middelen	Totaal gevraagde toelage	Maximum toelage	Effectief toegekende toelage
PSA	12.322,69 €	14.091,19 €	26.413,88 €	18.246,00 €	18.246,00 €
SFGE	209.721,97 €	30.685,13 €	240.407,10 €	162.386,69 €	162.386,69 €
GPMI	99.551,56 €	6.365,51 €	105.917,07 €	62.490,12 €	62.490,12 €

3. Controle van de betoelaagde personeelskosten

	Gevraagde personeelskosten	Effectief betoelaagde personeelskosten	Personeelskosten aanvaard na inspectie	Toelagen geweigerd na inspectie
PSA	12.322,69 €	4.154,81 €	4.154,81 €	0,00 €
SFGE	209.721,97 €	154.430,34 €	154.430,34 €	0,00 €
GPMI	99.551,56 €	56.124,61 €	56.124,61 €	0,00 €

De gevraagde personeelskosten werden correct verantwoord.

4. Boekhoudkundige verantwoording van de andere betoelaagde middelen

	Gevraagd bedrag voor tussenkomsten	Effectief betoelaagd bedrag	Netto uitgaven in boekhouding OCMW	Vershil boekhouding en aangifte in Uniek Verslag	Toelagen geweigerd na inspectie
PSA	14.091,19 €	14.091,19 €	25.302,07 €	11.210,88 €	0,00 €
SFGE	30.685,13 €	7.956,35 €	30.685,13 €	0,00 €	0,00 €
GPMI	6.365,51 €	6.365,51 €	20.533,91 €	14.168,40 €	0,00 €

De in het Uniek Jaarverslag ingediende kosten werden boekhoudkundig correct verantwoord.

5. Controle van de individuele steunen en collectieve modules

	Effectief betoelaagde tussenkomsten	Bedrag van de gecontroleerde steekproef	Aantal gecontroleerde dossiers	Toelagen geweigerd na inspectie
PSA	14.091,19 €	4.228,29 €	10	0,00 €
SFGE	7.956,35 €	30.685,13 €	1	0,00 €
GPMI	6.365,51 €	6.365,51 €	1	0,00 €

De gevraagde middelen werden correct verantwoord.

6. Conclusie

De controle toont aan dat alle toelagen werden besteed in overeenkomst met de wetgeving en procedurele vereisten van de verschillende onderdelen.

	Personeelskosten	Boekhouding	Andere middelen	Totaal
PSA	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
SFGE	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
GPMI	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €

